

Ανακοίνωση της «Αντίρρησης», του νέου σχήματος στο Σωματείο Μισθωτών Δικηγόρων

Αναδημοσιεύουμε την ανακοίνωση της «Αντίρρησης», που είναι το νέο σχήμα στο Σωματείο Μισθωτών Δικηγόρων, στο οποίο συμμετέχουν μισθωτές/οί συναδέλφισσες/οί που δραστηριοποιούνται και στην «Εναλλακτική Παρέμβαση - Δικηγορική Ανατροπή». Η ιδρυτική συνέλευση του νέου σχήματος έγινε την 9/12/2020 με το ακόλουθο κάλεσμα:

Πίσω απ' το ταγιέρ υπάρχει μισθωτή! Πίσω απ' τη γραβάτα υπάρχει μισθωτός!

Η επίθεση που έχει δεχθεί μέσα στην τελευταία δεκαετία ο εργαζόμενος κόσμος στη χώρα μας για χάρη των συμφερόντων των κυβερνήσεων, της ΕΕ και των μεγάλων επιχειρήσεων, δεν έχει προηγούμενο. Εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα ξηλώθηκαν εν μια νυκτί ενώ η φτώχεια και η ανεργία έχει γίνει πλέον βίωμα των περισσότερων οικογενειών. Θεμελιώδη κοινωνικά και πολιτικά δικαιώματα καταστρατηγούνται και καταργούνται στην πράξη μέσα από μια όλο και πιο ανέλεγκτη πολιτική ποινικής καταστολής.

Η κυβέρνηση της ΝΔ θυσιάσε μια σειρά από κοινωνικά δικαιώματα την ίδια ώρα που εκτίναξε την ανεργία και την εργασιακή ανασφάλεια, ψήφισε τον πτωχευτικό κώδικα, ενώ θέλει να φέρει για ψήφιση ένα προκλητικό αντεργατικό νομοσχέδιο που προβλέπει δεκάωρη εργασία, κατάργηση της απεργίας, ποινικοποίηση των αγώνων και ριζική περιστολή του δικαιώματος στην συνδικαλιστική δράση. Ταυτόχρονα, δεν πήρε **κανένα μέτρο για την προστασία της υγείας** του λαού. Η επιστροφή στο lockdown αλλά κυρίως η εκτίναξη των νεκρών λόγω της άρνησης της κυβέρνησης να ενισχύσει τη δημόσια υγεία και να προστατέψει τους εργαζομένους αποτελεί τη μεγαλύτερη απόδειξη της αποτυχίας της κυβέρνησης για την ανάσχεση της ραγδαίας εξάπλωσης της πανδημίας.

Εντός της συνολικότερης αυτής πολιτικής και κοινωνικής κατάστασης, **το επάγγελμα της/του δικηγόρου δεν έχει μείνει ανεπηρέαστο**. Πολλώ δε μάλλον η κατάσταση διαγράφεται χειρότερη για την μεγάλη πλειοψηφία των συναδέλφων και συναδελφισσών του κλάδου.

Πιο συγκεκριμένα, η εργασιακή πραγματικότητα του δικηγορικού κλάδου χαρακτηρίζεται από μια ένοχη σιωπή γύρω από ό,τι τα τελευταία χρόνια αποτελεί μια όλο και πιο διευρυμένη κατάσταση χαμηλόμισθης εργασίας και επισφάλειας για ένα πλατύ κομμάτι στο εσωτερικό του.

Σε μια συνθήκη **όλο και μεγαλύτερης συγκέντρωσης της δικηγορικής ύλης σε μεγάλα δικηγορικά γραφεία και εταιρείες**, κατεύθυνση που υλοποιείται με τις ευχές των ελληνικών κυβερνήσεων και της Ε.Ε., η **μισθωτοποίηση του κλάδου** δεν αποτελεί παρά την άλλη όψη αυτής της τάσης και συνάμα απαραίτητη συνθήκη για την πραγματοποίησή της. Πως αλλιώς άλλωστε μπορεί να λειτουργήσει μια μεγάλη δικηγορική εταιρεία χωρίς στρατιές ασκουμένων και έμμισθων «συνεργατών»;

Ως εδώ καλά, θα έλεγε κανείς. Μόνο που εδώ και δεκαετίες **η μισθωτή αυτή εργασία τόσο των ασκουμένων όσο και των έμμισθων συναδέλφων παραμένει ένα εντελώς αρρυθμιστο τοπίο**, εντός του οποίου οι μισθωτοί συνάδελφοι και συναδέλφισσες στην συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων όχι μόνο δεν απολαμβάνουν **κανένα εκ του νόμου δικαίωμα** αλλά δεν

αναγνωρίζονται καν ως εργαζόμενες/οι.

Το πρακτικό αποτέλεσμα της παραπάνω κατάστασης είναι το εξής: χιλιάδες συνάδελφοι και συναδέλφισσες εργάζονται κάτω από τις υποδείξεις και για λογαριασμό άλλων δικηγόρων-εργοδοτών σε δικηγορικά γραφεία και εταιρείες χωρίς να υπάρχει, στην συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων, ούτε ωράριο, ούτε κατώτατο όριο αμοιβής, ούτε δικαίωμα σε επιδόματα και άδειες (ακόμα και άδειας μητρότητας!) αλλά, αντ' αυτού, όλα επαφίενται στην καλή θέληση του δικηγόρου εργοδότη. Πολλώ δε μάλλον η μισθωτή απασχόληση συναδέλφων επεκτείνεται και σε μη δικηγορικές εργασίες (λ.χ. γραμματεία), όπου η πρόσληψη ενός εργαζόμενου με βάση το εργατικό δίκαιο θα απέβαινε πιο δαπανηρή για τον δικηγόρο – εργοδότη. Οι νέοι και νέες δικηγόροι βρίσκονται αντιμέτωποι και αντιμέτωποι με εξωφρενικά δυσβάσταχτες εισφορές και κρατήσεις οι οποίες πολλές φορές φτάνουν στο βαθμό εξώθησής τους εκτός του κλάδο. Όλα τα παραπάνω ισχύουν επαυξημένα στην περίπτωση των ασκούμενων συναδέλφων, ο θεσμός των οποίων δεν αποτελεί δυστυχώς κάτι παραπάνω από μια πολύ φτηνή λύση για γραφεία και εταιρείες προκειμένου να καλύψουν τις καθημερινές τους ανάγκες σε εργασιακό προσωπικό. Τέλος, οι νέες συναδέλφισσες αντιμετωπίζουν συχνά υποτιμητικές και σεξιστικές συμπεριφορές κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.

Στο πλαίσιο αυτό ο Διαταξικός Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών (Δ.Σ.Α.) καθώς και η Ένωση Ασκούμενων και Νέων Δικηγόρων Αθηνών (Ε.Α.Ν.Δ.Α.) **δεν δύνανται ως εκ του ρόλου τους ως «επαγγελματικοί σύλλογοι» να εκφράσουν τα συμφέροντα της μαζικής πληττόμενης μισθωτής δικηγορίας.** Πολλώ δε μάλλον έχουν αναλάβει το ρόλο ενός υποτιθέμενου συγκερασμού των συμφερόντων εργοδοτών και εργαζομένων και έχουν ενστερνιστεί τον ρόλο τους ως πυλώνες αναπαραγωγής του κέρδους των νομικών εταιρειών/των μεγάλων γραφείων και πολιτικά της νομιμοποίησης της μνημονιακής πολιτικής, των πολιτικών λιτότητας της Ε.Ε. αλλά και της περιστολής των δημοκρατικών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Με εξαίρεση τις αγωνιστικές φωνές και παρατάξεις εντός των συλλόγων, αυτά τα θεσμοθετημένα όργανα του δικηγορικού κλάδου **συσκοτίζουν την αναγκαιότητα διασφάλισης των βασικών εργατικών δικαιωμάτων** τόσο για τους/τις δικηγόρους όσο και για τους/τις ασκούμενους/ες ενώ στο παρελθόν αντιστάθηκαν σθεναρά σε όποια προσπάθεια για πίεση κατοχύρωσης εργασιακών δικαιωμάτων (π.χ. κατώτατη αμοιβή στην άσκηση). Οι θέσεις αυτές δεν μπορούν παρά να μην συσχετίζονται και με τις ακραίες αντιλαϊκές πολιτικές λιτότητας που έχουν επιβληθεί στον λαό όλα αυτά τα χρόνια και πολλάκις βρήκαν νομικό έρεισμα δια μέσω των γνωμοδοτήσεων του Δ.Σ.Α. Ιδιαίτερα την περίοδο της πανδημίας που διανύουμε, ο Δ.Σ.Α. δεν πήρε κανένα μέτρο για την προστασία της υγείας των δικηγόρων μέσω της αποφυγής του συνωστισμού στα δικαστήρια, ούτε διασφάλισε ότι οι δικηγόροι θα λαμβάνουν επίδομα όσο τα δικαστήρια θα υπολειτουργούν, όπως έλαβαν οι περισσότεροι εργαζόμενοι.

Επειδή ακριβώς οι Δικηγορικοί Σύλλογοι ούτε θέλουν ούτε μπορούν να προασπίσουν τα συμφέροντα των ασκούμενων και μισθωτών δικηγόρων, συμμετείχαμε στη διαδικασία ίδρυσης του Σωματείου Μισθωτών Δικηγόρων τον Ιούλιο του 2020. Για εμάς, το Σωματείο θέλουμε να αποτελέσει το χώρο όπου συλλογικά θα αγωνιστούμε για **καλύτερους όρους εργασίας και ζωής,** μακριά από μία λογική στείρας εσωκομματικής αντιπαράθεσης και ανέξοδης σύγκρουσης εκλογικών μηχανισμών. Όπου κάθε ασκούμενος/η και μισθωτός/ή συνάδελφος/ισσα θα μπορεί να καταγγείλει περιστατικά εργοδοτικής αυθαιρεσίας, γνωρίζοντας ότι μέσω του σωματείου θα υπάρξει ένα **πλέγμα αλληλεγγύης και συλλογικής διεκδίκησης,** σε σύγκρουση με τις εργοδοτικές

πρακτικές. Επιδιώκουμε ένα σωματείο μαζικό, ανοιχτό σε κάθε μισθωτό/ή συνάδελφο/ισσα, με πραγματικά **συλλογικές και δημοκρατικές διαδικασίες, συχνές Γενικές Συνελεύσεις, ενημέρωση και άμεση λογοδοσία των οργάνων σε αυτή**. Με τη συμμετοχή μας, θέλουμε να συμβάλουμε ώστε **το Σωματείο να σταθεί αγωνιστικά και συλλογικά απέναντι στις προκλήσεις της περιόδου**: από τις απολύσεις συναδέλφων, τις συνθήκες γαλέρας μέσα στα μεγάλα γραφεία και εταιρείες και την έλλειψη στοιχειωδών μέτρων προστασίας μες την πανδημία στα γραφεία και τα δικαστήρια, μέχρι τον διαρκή αγώνα για αναγνώριση της έμμισθης σχέσης, για κατοχύρωση συλλογικών συμβάσεων εργασίας και τις μάχες που έρχονται για να μην περάσει το αντεργατικό νομοσχέδιο Βρούτση. **Είμαστε με έναν διαφορετικό, μαχητικό συνδικαλισμό**. Αφενός ενάντια στο κυρίαρχη κατεύθυνση της ηγεσίας του Δ.Σ.Α. που έχει αποτύχει να προωθήσει τα συμφέροντα των οικονομικά ασθενέστερων δικηγόρων, επιλέγοντας να βρίσκεται στο πλευρό των μεγάλων δικηγορικών εταιριών και της κυβέρνησης. Αφετέρου της Ε.Α.Ν.Δ.Α. που μολονότι διατρανώνει ότι υποστηρίζει τα δικαιώματα των νέων δικηγόρων και εργαζομένων δεν αποτελεί τίποτα άλλο παρά έναν εκφραστή και υποστηρικτή των ίδιων πολιτικών. Συμμετέχουμε στο Σωματείο ώστε αυτό να μπορεί να εκφράσει τα πραγματικά συμφέροντα των συναδέλφων/ισσών και να γίνει πεδίο αλληλεγγύης, συναδελφικότητας και ισότιμης συμμετοχής. Τέλος, επιδιώκουμε το σωματείο να μην έχει συντεχνιακά χαρακτηριστικά αλλά **να συμπορευτεί με τις/τους υπόλοιπες/ους εργαζόμενες/ους και το εργατικό κίνημα**. Θεωρούμε, ακόμη σημαντικό να συμβάλλουμε ώστε το Σωματείο **να αποτελέσει ένα σημαντικό κομμάτι της μάχης για τα δημοκρατικά δικαιώματα και ελευθερίες**, που να στέκεται δίπλα σε όσους αγωνίζονται ενάντια στην καταστολή και τον αυταρχισμό που αποτέλεσαν ουσιώδη στοιχεία της πολιτικής των τελευταίων κυβερνήσεων.

Για όλους τους παραπάνω λόγους

Προχωράμε στην συγκρότηση σχήματος μισθωτών δικηγόρων που θα παρεμβαίνει στο νεοσύστατο σωματείο μισθωτών δικηγόρων.

Ένα σχήμα:

- **Αμεσοδημοκρατικό**, που θα λειτουργεί με πυρήνα τις συνελεύσεις του, ανεξάρτητο από κάθε κομματική επιρροή και ενίσχυση.
- **Αριστερό**, που θα καλλιεργεί την συλλογικότητα και την αλληλεγγύη στο εσωτερικό του αλλά και στο σωματείο. Αγωνιστικό, με προμετωπίδα του την πάλη για την διεκδίκηση των εργασιακών μας δικαιωμάτων ενάντια στην εργοδοσία, τις αντιλαϊκές πολιτικές των κυβερνήσεων και την Ε.Ε., τον εργοδοτικό και κυβερνητικό συνδικαλισμό και το κεφάλαιο.
- **Αντιφασιστικό, αντισεξιστικό και αντιρατσιστικό** που θα παλεύει ενάντια στις κοινωνικές διακρίσεις και θα υπερασπίζεται τους αδύναμους και κατατρεγμένους αυτής της κοινωνίας, κόντρα στον κρατικό αυταρχισμό, οραματιζόμενο μία κοινωνία ελευθερίας και ισότητας, χωρίς εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο.
- **Που θα υπερασπίζεται την ανεμπόδιστη πρόσβαση στην δικαιοσύνη**, ανεξάρτητα από ταξικά κριτήρια σε συντονισμό και συμπόρευση με τους πληττόμενους αυτοαπασχολούμενους δικηγόρους που υπερασπίζονται τα λαϊκά συμφέροντα.

ΣΤΕΚΟΜΑΣΤΕ ΔΙΠΛΑ ΣΤΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ:

- **Ενάντια στις πολιτικές της φτώχειας, της λιτότητας και της ανεργίας** προς όφελος του μεγάλου κεφαλαίου και εις βάρος της κοινωνικής πλειοψηφίας.
- **Για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων όλων των εργαζομένων**, το ξήλωμα της αντεργατικής νομοθεσίας, την απόσυρση του νέου αντεργατικού νομοσχεδίου Βρούτση.
- **Για την αύξηση των δαπανών** και την ενίσχυση της δημόσιας παιδείας, του Εθνικού Συστήματος Υγείας και των ΜΜΜ.
- **Ενάντια στις ιδιωτικοποιήσεις** σε κρίσιμους τομείς (παιδεία, υγεία, ρεύμα, νερό, μεταφορές) που μετακυλίνουν τα κόστη στις λαϊκές οικογένειες.
- **Για την υπεράσπιση των δημοκρατικών δικαιωμάτων** και της συνδικαλιστικής δράσης, ενάντια στην ποινικοποίηση των αγώνων, την απαγόρευση των διαδηλώσεων και την κρατική καταστολή.

ΔΙΕΚΔΙΚΟΥΜΕ:

- **Να αναγνωριστούν τα δικαιώματά μας ως μισθωτών εργαζομένων και όχι ως "συνεργατών".** Εφαρμογή όλων των προστατευτικών διατάξεων του εργατικού δικαίου στις σχέσεις εργασίας των μισθωτών συναδέλφων. **Διεύρυνση των συμβάσεων έμμισθης εντολής σε όλους/ες τους/τις δικηγόρους** που βρίσκονται σε σχέση εξαρτημένης εργασίας. Τροποποίηση του κώδικα δικηγόρων σε αυτήν την κατεύθυνση. Δημιουργία μηχανισμού ελέγχου για την τήρηση των παραπάνω.
- **Κατοχύρωση κατώτατου μισθού, ωραρίου, αποζημίωσης μετά από καταγγελία, πληρωμή των υπερωριών, άδεια τοκετού και μητρότητας για τις γυναίκες συναδέλφους.** Καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών των μισθωτών από τους εργοδότες τους, επίδομα ανεργίας για όλους τους άνεργους συναδέλφους. Μείωση των ωρών εργασίας και δυνατότητα ανάληψης προσωπικών υποθέσεων από κάθε μισθωτό συνάδελφο. Διατήρηση και εξασφάλιση της μη άσκησης διευθυντικού δικαιώματος στον τρόπο που οι δικηγόροι θα χειρίζονται τις υποθέσεις που αναλαμβάνουν.
- Καμία μείωση, αλλά **αύξηση των συντάξεων.** Καμία ποινικοποίηση καμία κατάσχεση για χρέη στα ασφαλιστικά ταμεία.
- **Ενίσχυση της δημόσιας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης** των δικηγόρων και των κοινωνικών παροχών.
- **Κατοχύρωση συλλογικής σύμβασης εργασίας** για τους/τις μισθωτούς/ές δικηγόρους.
- **Ίσα επαγγελματικά δικαιώματα** με μόνη τη λήψη του πτυχίου. **Πλήρης εργασιακή κατοχύρωση των ασκούμενων** δικηγόρων με θέσπιση κατώτατου μισθού, ωραρίου και κάλυψη των ασφαλιστικών τους εισφορών από τους εργοδότες τους **μέχρι τη συνολική κατάργηση του θεσμού της άσκησης και των πανελλαδικών εξετάσεων για την άδεια ασκήσεως**

επαγγέλματος. Να μην απασχολούνται οι ασκούμενοι και νέοι δικηγόροι σε αντικείμενα που δεν έχουν σχέση με την δικηγορική ύλη.